

Η έννοια του στόχου και η σημαντικότητά του για την επιτυχή διαχείριση του χρόνου

Κατά την προετοιμασία ενός σχεδίου δράσης αναφέρονται οι στόχοι του έργου. Ο στόχος είναι εύκολο να ορισθεί ως η λύση στο πρόβλημα που έχει εντοπιστεί. Κατά την προετοιμασία των σχεδίων δράσης γίνεται διάκριση μεταξύ **στόχου** και **σκοπού**. Ένας στόχος προέρχεται από έναν σκοπό, έχει την ίδια πρόθεση, όπως και ο στόχος, αλλά είναι πιο συγκεκριμένος, μετρήσιμος και επαληθεύσιμος από το σκοπό.

Σε πολλές περιπτώσεις χρησιμοποιούμε τις λέξεις στόχος και σκοπός αδιάκριτα. Υπάρχει όμως μια σημαντική διαφορά:

- Ο σκοπός είναι ευρύτερη έννοια. Θέτουμε τους στόχους μας για να εξυπηρετήσουμε τους σκοπούς μας.

Κάθε στόχος πρέπει να ξεκινάει με τη λέξη "Να". Τα χαρακτηριστικά ενός καλού στόχου είναι το ακρωνύμιο "SMART". Προέρχεται από τα αρχικά των αγγλικών λέξεων που σημαίνουν "ειδικοί, μετρήσιμοι, εφικτοί, ρεαλιστικοί και χρονικά δεσμευτικοί."

Specific (= Συγκεκριμένος)

Measurable (= Μετρήσιμος)

Achievable (= Εφικτός)

Realistic (= Ρεαλιστικός)

Time-Bound (= Χρονικά Δεσμευτικός)

Οι στόχοι πρέπει να είναι όσο το δυνατόν πιο συγκεκριμένοι και χρονικά προσδιορισμένοι. Παραδείγματος χάριν, ο στόχος «να τελειώσω με όλο τον όγκο δουλειάς αυτή την εβδομάδα» είναι ασαφής και ως εκ τούτου μη λειτουργικός. Δεν καθορίζει με ακρίβεια τι χρειάζεται να γίνει και πώς. Είναι πιθανόν ένας τέτοιος στόχος να με οδηγήσει να ασχοληθώ με πολλές εργασίες ταυτοχρόνως και χωρίς πρόγραμμα, με αποτέλεσμα να απογοητευτώ σύντομα από την αναποτελεσματικότητα της προσπάθειάς μου και από τον υπολειπόμενο όγκο δουλειάς. Επίσης, λόγω του ότι ο στόχος δεν συγκεκριμενοποιεί ένα αποτέλεσμα, δηλαδή δε διευκρινίζεται ποιες εργασίες πρέπει να διεκπεραιωθούν, δεν είναι δυνατόν να γνωρίζω αν θα έχω τελειώσει με τις σχετικές εργασίες στο τέλος της εβδομάδας, λαμβανομένου υπόψη ότι και άλλες εργασίες θα παρεμβάλλονται και θα προστίθενται συνέχεια.

Θα ήταν λοιπόν προτιμότερο να πω με σαφήνεια και ακρίβεια : «πρέπει να τελειώσω με τη διόρθωση των διαγωνισμάτων μέχρι το τέλος της εβδομάδας, να καταχωρίσω τη βαθμολογία μου και να ελέγξω τις απουσίες του τμήματος για το οποίο είμαι υπεύθυνη ειδοποιώντας τους κηδεμόνες, εάν χρειαστεί». Οι συγκεκριμένοι στόχοι είναι μετρήσιμοι, διότι στο τέλος της εβδομάδας είναι δυνατόν να εξεταστεί αν ολοκληρώθηκαν όλα αυτά.

Επομένως, οι στόχοι που θέτει το άτομο πρέπει:

- i. να είναι συγκεκριμένοι,
- ii. να είναι σύντομοι και σαφείς, και

iii. να είναι πραγματοποιήσιμοι.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ στοχοθεσίας που αφορά εκπαιδευτικό:

Specific = Συγκεκριμένος

- Συγκεκριμένος: «Να μελετήσω 20 διηγήματα του Παπαδιαμάντη το Σαββατοκύριακο, για να αναθέσω μια εργασία ομαδική σχετικά με τη χηρεία στο μάθημα της Νεοελληνικής λογοτεχνίας Α' Λυκείου».
- Ασαφής: «να μελετήσω Παπαδιαμάντη αυτήν την εβδομάδα» (ελλοχεύει ο κίνδυνος της αναβλητικότητας).

Measurable - Μετρήσιμος

- Μετρήσιμο: «Να ετοιμάσω 4 ασκήσεις που αφορούν το κατηγορούμενο και τα είδη του».
- Μη μετρήσιμο: «Να ετοιμάσω ασκήσεις στα Αρχαία Ελληνικά».

Achievable = Εφικτός

Εφικτός: «να βάλω 2 ολιγόλεπτα test τον μήνα στο μάθημα της ιστορίας».
Μη εφικτός: «να βάζω κάθε μέρα ολιγόλεπτο test σε όσα μαθήματα διδάσκω».

Realistic = Ρεαλιστικός

- Μη ρεαλιστικό: «Όλα τα παιδιά της κατεύθυνσης να γράψουν στις τελικές εξετάσεις πάνω από 17».
- Ρεαλιστικό: όλα τα παιδιά στο τέλος της διδακτικής χρονιάς να έχουν βελτιωθεί σε κάποια «σημεία» (τα οποία καθορίζονται συγκεκριμένα).

Time-Bound = Χρονικά Δεσμευτικός

Προγραμματισμός διδασκαλίας (ύλης και δραστηριοτήτων)

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι ο σαφώς, χρονικά προσδιορισμένος, εφικτός, ρεαλιστικός και μετρήσιμος στόχος συντελεί

- στην ορθή εκτίμηση του χρόνου που απαιτείται για την επίτευξη του στόχου,
- βοηθά στον καθορισμό προτεραιοτήτων, οικονομίας δυνάμεων και χρόνου,
- ενισχύει την αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση λειτουργώντας ανατροφοδοτικά, εφόσον η επίτευξη των στόχων μου βρίσκεται υπό συνεχή έλεγχο.

Ελένη Α. Κολλυροπούλου
20-09-2014